

Afskrif

H 1*0061

Tiickör den af Kongl Majt- den 27de April 1888 nådigst gillade
planen.

Stockholm den 30 Juni 1888

På Kongl Väg- och Vattenbygggnadsstyrelsens vägnar
P. W. Wedenblad A. F. O. Cederberg

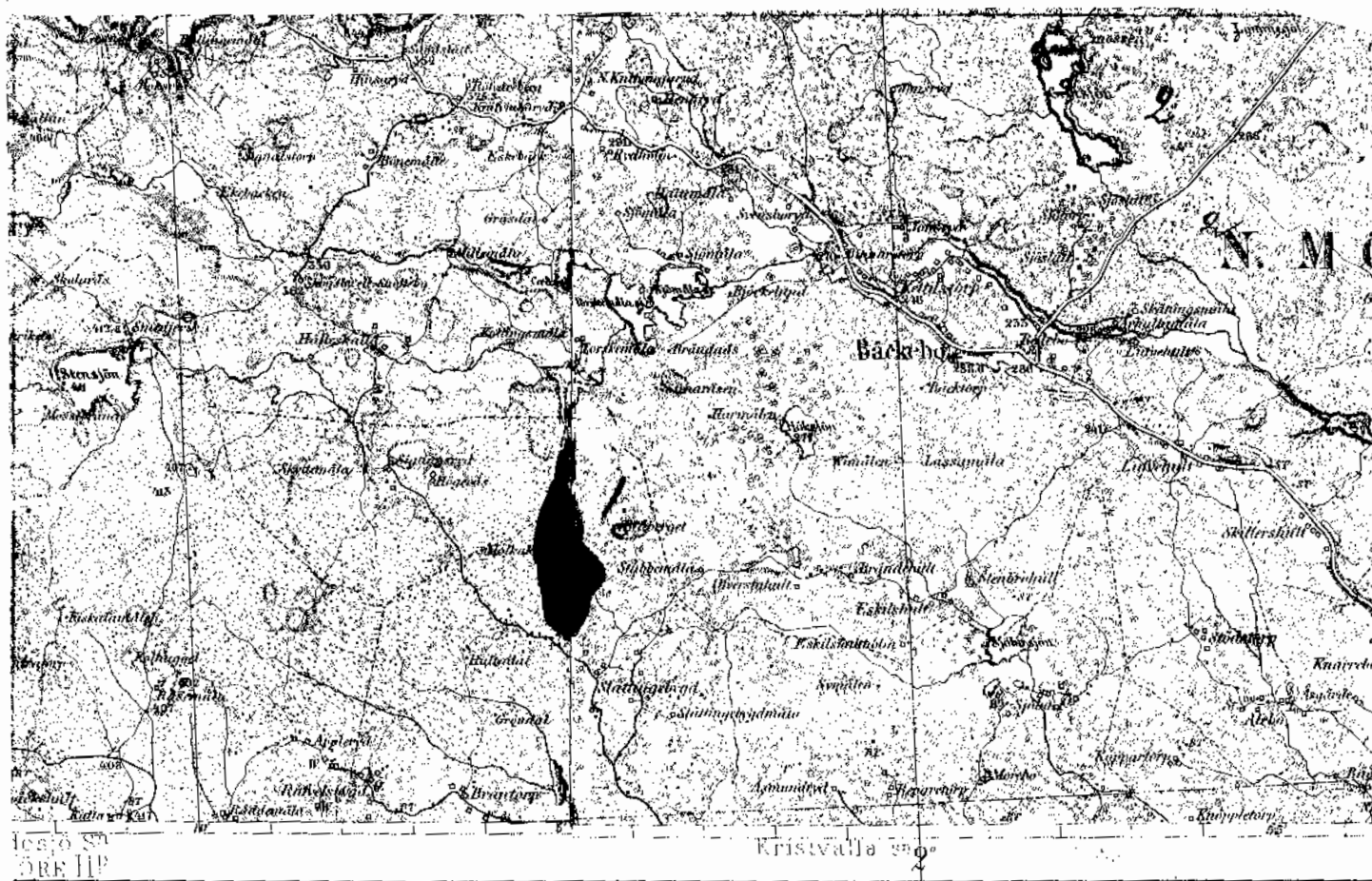
Forslag

til afditening och odling af Tjummossen å egorna til indtagne
militiepostilut [?]Slättingebygd i Kristvalles socken,
Norra Måne län, Kalmar län, upprätiade år 1886 af

Daniel Wedenblad
Statens Landtbruksingeniör

Lösen med tiickörande haita Fentivlöva kronor

Generalkarte

1. föreliggande förslag
2. med lånunderstöd af allmänna medel utfördt arbete

Halmar den 15 Mars 1887.

Daniel Webster

På grund af Kongl. Landtbrukets Akade-
miens Förvaltnings Kommités förordnande har under tecknad
under Septembers månad 1886 företaget undersökningar för od-
ling och afdikning af den s. k. Tjymossen å egorna till $\frac{3}{4}$ mantal
indragna militiebostället Ståttingebygd i Kistvalla socken,
Norra Måre härad och Halmar län och får nu med anledning af
de verkställda undersökningarna afgifva följande

Betänkande

Den ifrågakommande odlingslägenheten, Tjymossen, är
belägen strax invid gården och dess åkrar. Den utgöres af ett enda
större fält med mycket liten lutning, hvarför lutningen af det
föreslagna diket botten måste åstadkommas genom ett större djupi
från diket i nedre ändan af mossen än i den öfre. Bottenlutningen
har i det föreslagna afloppet kunnat bestämmas till 0,5:1000, om bör-
jan med gräfningsen göres vid den s. k. Hockemad. Dervid är att
märka, att ingens rätt förnårmas och att endast ett kort stycke af
afloppet kommer att grävas från Högerväs egor genom en stenbunden
skogsmark. Emå icke fordras något deltagande från Högerväs
i afdikningen, har ej sålunda syn, som i lag om dikning och annan
afledning af vatten sägs, behöft föregå.

Vattenafledningsåtgärden är ej beroende af högvattenytan
i något vattendrag eller någon närliggande sjö, emå hvarken genom
odlingslägenheten eller i närheten deraf flyter något större eller min-
dre vattendrag eller ligger någon sjö, hvars högvatten kan förhindra
vattnets afledande från odlingen.

Något hinder, beroende af vare sig nedanför liggande
vattenverk eller dermed jämförbara byggnader, finnes ej, icke heller
är företaget af den beskaffenhet, att tillstånd från det allmänna
sida enligt Kongl. Föreläsen den 31 december 1879 behöfver sökas,
hvarvid ingen utredning om dessa förhållanden behöft verkställas.

Vattensamlingsområdets storlek är vid mossens nedre
ända endast mossen själf och deromkring liggande smärre höj-
der och tillåses vid Hockemad med undet af Högerväs skogsmark

och åkrar. Afloppet har på den grund kunnat bestämmas till de jämförelsevis små dimensioner, som å plan finnas angifna.

Beräffande sjelfva afdikningen hafva nödiga aflednings-, afskärings- och backdiken blifvit å plan lagda och till sådana dimensioner, som derstädes finnas genom särskildt sektion angifna. Backdiken göras med ett djup af 1.0 meter, en bottenbredd af 0.3 meter och en dagbredd af 2.3 meter.

Tegdiken äro i odlingkostnaden inberäknade.

Reorande utförandet, som endast är ett vanligt diknings-arbete, är intet särskildt att anmärka, börande endast det upprättade förslaget på det noggrannaste följas. Härvid iakttages, att stödjemurar uppföras, der tillgång på sten finnes, till 1.2 meters höjd med jämning derom, att stödjemurarna försänkas 0.3 meter under dikensbotten.

Jordmänen består af till sin hufvudsakligaste del af torfdy på sand och grus. Torfdyn är af mera sönderdelad och godartad beskaffenhet och synes vara uppkommen af förmultnade eller i förmultning stadda växtlemningar af carices, epilobium, equisetacea o.d. med lemningar dessutom af barrväxter och ljörk. På ytan af mossen förekommer ett lager hirtmossa, med ett djup varierande mellan 0.05 och 0.60 meter. Mossen är i sitt nuvarande skick beväxten med dels carices och epilobium m. fl. dylika växter, dels froos, ljung, odon o.a. samt barrskog såsom å figurerna 13, 15, 18, 20, 22, 24 och 27. Mossens djup varierar mellan 0.3 och 2.5 meter med ett medeldjup af 1.7 meter, hvilket närmare för hvarje särskildt figur beskrifves i bilagde ytviddsbeskrifning (Bil B.)

Öfre och Nedre Bäckmossarne, som åfren genom denna vattenaflednings-åtgärd torrläggas, bestå af godartad dyj jord utan skönjbara växtlemningar, och äro beväxna med carices o.d. växter. Den förra har ett medeldjup af 1.2 meter och med största djupet 1.7 meter, samt minsta djupet 1.2 meter, samt den sednare ett medeldjup af 1.4 meter med största djupet 1.5 meter och minsta djupet 0.6 meter. Botten i båda utgöres af sand.

Åf ofrånstående beskrifning synes, att all jord torrläggas uteslutande för odling. I arealbeskrifningen finnas emellertid be-
har i och omkring mossen upptagna, hvilka dels äro till odling dug-

liga, dels odugliga men hvilka äro användbara till byggnadsplaner och dylikt.

Lärskildt, specificerade kostnadsförslag för afdikning och odling är bilagadt (Bil. A.). Deraf inhämtas, att kostnaderna för afdikningen uppgår till 5700 kronor samt för odling och tegdikning till 4710 kronor eller tillsammans 10410 kronor.

Den förbättring, som endast genom afdikningen tillstämmer denna jord har blifvit beräknad och uppgår till 8966 kronor 35 öre, blifvande således jordens förhöjda värde efter afdikning och odling 13742 kronor 10 öre.

Arbetet bör, odlingen inbegripen, vara utförd på fem år och förelås följande arbetsplan till arbetets utförande.

Arbetsplan

Under första året

Att stora afloppet från Flymossen mellan jälarne XXXIX och XX för en kostnad af

kr. 2788,23

hvar till lägges för redskapens slitning m.m.

. 34,77 2823,00

Under andra året

Att stora afloppet från Flymossen mellan jälarne XX och 0 för en kostnad af 1107,46

hvar till lägges för oförutsedda utgifter m.m.

112,54 1220,00

Under tredje året

Att afdknings-, afskärings- och backdiken för en kostnad af 1542,56

hvar till lägges för oförutsedda utgifter

. 307,44 1850,00

Under fjärde och femte åren

Odling och tegdikning

4710,00

Summa kronor 10410,00

Odlingsarbetet borde börja utföras på följande sätt:

Flymossen flåttas och brännes omgång, hvarefter askan inblandas i jorden genom harfning. Efter detta arbete besås fältet med hafre. Följande vår eller helst samma år, som hafre skördats, på hösten plöjes fältet och användes som öfvergödning 170 kg. superfosfat och 250 kg. kalimagnesia för hektar, hvilken öfvergödning bör nedplöjas. Lärskildt tillrådes, att, så fort medhinnas kan, grusa mossen, dervid helst vantigt grus användes eller

eller i kriet deraf annat gres, samt att påföra kalk, hvilket på denna moss kommer att visa god effekt. Bäckmossarna pålojas och harfves på vanligt sätt sedan bränning, samt med användande af ofwannämnda gödningsämnen och quantiteter.

Följande växtföljd föreslås, nämligen 1/ Vallbrädeskräp 2/ Rotfrukter, gödslade med superfosfat och kalimagnesia, utförda och nedplöjda på hösten 3/ Kåpu eller Körn 4/ Kåpu, 5/ 6/ 7/ och 8/ Gräs

För bildande af gräswall föreslås följande fröblandning: 2.5 kg. Alkekroöfver, 1 kg. Hvitkroöfver, 3.4 kg. timotej, 4.5 kg. Anysvingel, 3.4 kg. engelstärkgräs, 1.7 kg. Hårdsvingel, 1.7 kg. Anysgrö, 1.7 kg. Hångrö, 1.7 kg. Försingräs (*Agrostis stolonifera*), 1.7 kg. Luddtåtel, 2.5 kg. Anyskräp samt 1.7 kg. Kryllkräp.

I närheten har länunderstöds af allmänna medel bekommit till sänkning af Bytjern ägornas till Bålebo m. fl. i Bäckbo socken, men, såvitt förrättningsmannen är bekant, ej till något företag i Kristvalla socken.

Ärendatorn af bostället meddelas, att han har, att med bifogande af handlingar och karta ingå till Kongl. Majts Befallningshafvande i Kalmar län med ansökan om tillstånd, att på de i Kongl. Förordningen om deltagande i vattenafledning för bostället och annan Staten tillhörig jord den 6 Juli 1849 stadgade vilkor få utföra vattenafledningen och odlingen, samt att, bifogande ofwannämnda tillståndsbewis, kommunalstämman i Kristvalla yttrande öfver företagets gagn och nytta för orten jemte underlåtna, till Kamungen ställd, ansökan om länunderstöd från odlingsfonden, inlemnade handlingar och karta till Kongl. Majts Befallningshafvande i Kalmar län, som om handlingarnes ofverlemnande till vederbörande myndighet drager försorg.

Enär den jord som torrlagges är af god beskaffenhet och till odling fullt duglig beskaffenhet, och då jordförbättringen, som upplemmer efter afdikning och odling med ej mindre än 33 1/2 kronor 10 öre öfverskjuter kostnaderna för första anläggningen - gressningen dock oberäknad - får jag tillstyrka utförandet af detta företag, samt, enär länunderstöd af odlingsfonden kommer att begäras, förorda detta företag att erhålla ett länunderstöd af 5700 kronor, utgörande

enligt förslaget kostnaderna för vattenledning och afdikning.

Kalmar den 15 Mars 1887.

Daniel Wedblad.

Bil. A.

Kostnadsförslag öfver afdikning af Djumossen i agorn län f. d.
Fältväbelbostället i Statingebjugg i Kristvalle socken, Norra Åre
härad, Kalmar län

Lagsvutespris 4,00 kronor

1. Lage	2. Länge meter	3. Arbete	4. meter	5. qv. meter	6. kub. meter	7. à kronor	8. Kostnad	9. Summa kronor	10. Anmärkning
		<u>A. Afgräpning genom Djumossen</u>							
O-I	119	dyj jord och sand			183,26	0,25	45,82		
I-III	238	torfdy			564,06	0,20	112,81		
III-IV	119	0: från stenbunden botten			321,30	0,30	96,39		
IV-VI	152	torfdy			436,24	0,20	87,25		
VI-X	440	0: från stenbunden grusbotten			1465,20	0,25	366,30		
X-XI	48	stenbunden sand och grus			153,12	0,40	61,25		
XI-XII	60	dyj jord och torf			191,40	0,20	38,28		
XII-XIV	33	stenbunden mark			200,64	0,60	120,38		
XIV-XVI	238	dyj jord			894,88	0,20	178,98		
XVI-XX	178	stenbunden mark			662,16	0,60	397,30		
XX-XXVI	357	0: 0:			1517,25	0,40	606,90		
XXVI-XXIX	160	dyj jord			685,50	0,20	137,10		
XXIX-XXXI	42	stenbunden mark			224,28	0,90	201,85		
XXXI-XXXIII	104	dyj jord från stenbunden botten			391,04	0,30	117,31		
XXXIII-XXXV	90	stenbunden mark			396,90	0,90	357,21		
XXXV-XXXVII	90	dyj jord från stenbunden mark			357,30	0,40	142,92		
XXXVII-XXXIX	90	stenbunden mark			216,90	0,60	130,14		
		Stodjernmur, 1,2 meter hög	790			0,25	197,50	3395,69	
		<u>B. Aftlednings- och afdikningsdiken</u>							
		Transport							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Transport							
2774	Torfdy				4993.2	0.20	998.64		
	C. Vackdikens.								
2092	Torfdy				2710.6	0.20	543.92	1542.56	
	Tillägges för oförutsedda utgifter omkr 15%							761.76	
	Summa kronor							5700.-	
	D. Odling och tegdikning								
	3 hav 90.1 av skogberuxen moss			hav	3,901	150.00	518.15		
	39. 68.0 - stat moss				39,680	100.00	3968.-		
	Tillägges för oförutsedda utgifter omkring 5% af förestående							223.85	4710.-
	Summa kronor							10410.-	
		Hatmar den 15 Mars 1887							
		Daniel Wedblad							